

והתחילו להתבלט בעדרים, פירסמו את התר-
צאות (אמנם ללא מבחנים ובלי מחשבים אלק-
טרוניים), ואז גם הגיעתני תגובת בר-ענן,
בה הוא ציין שבנות „דנדי” הן קטנות, חלשות
במבנה הגוף ובוודאי לא יהיה להן הכוח להת-
מיד בתנובות חלב גבוהות. אילו היינו מקבלים
אז את דעותיו ואת חריצת-הדין שלו, ודאי
שהיינו מוציאים את „דנדי” לשחיטה בגיל
צעיר („בדמי-מיר”).

היוצא מזה שמותר למומחים ואף למוסדות
להורות לפעמים בענווה על טעות שנכשלו בה.

אליעזר ישראלי

כפר-בלום

בר-ענן. כידוע, יוקרתו וגדולתו של כל בן-
אדם נקבעת ומתבטאת לא במעט ביחסו ובני-
כונותו להטות אוזן לביקורת קונסטרוקטיבית,
ולכן תמוה מאוד המשפט האחרון והפסקני
במאמרו של בר-ענן: „ישפוט הציבור את
מוסדות „און” וכו'” מיהו הצודק.

בהזדמנות זו ארשה לעצמי ל„רענן” את כוח
הזיכרון של בר-ענן בהערה דלהלן: הפר „דנדי”
הובא לגליל-העליון בגיל 10-12 חודש, ובפר
יחיד זה יסדנו „אגודה” קטנטונת שסיפקה
זירמת „דנדי” לכל משקי הסביבה שהנהיגו את
ההזרעה בפרותיהן. כשבנות „דנדי” המליטו

בעקבות המאמר „ההזנה בעדרי הבקר בקליפורניה” *

מפי מדריכים ואנשי מקצוע, כי פרות עתירות-
תנובה אינן יכולות לנצל חנקן הפיך-חלבון,
המוגש להן במזון.

שימוש בחנקן הפיך-חלבון (N.P.N.) בתע-
רובת מעלי-גרה מאפשר גמישות והזולה בהכנת
התערובת. תוספת של חומרים כאלה אין בו
משום חידוש בעולם, ואין לצפות למהפכה בעק-
בות השימוש בהם. חיסכון, ולוא גם קטן ביותר,
חשוב הוא, הן למשק הבודד והן למכון הגדול.
קיימות בעולם שתי אסכולות בדבר תוספת
שינן למזון: האחת דוגלת בצירופו כפי שהוא,
ואילו השניה — מעדיפה שימוש בתרכיז שינן
תוך צירוף ויטאמינים, מינרלים ויסודות-קורט.
תוספת של תרכיז לתערובת מונעת ברוב
המקרים את התקלה של עירבוב בלתי מושלם
וממילא גם את סכנת ההרעלה.

עם העלאת המחירים של מזונות, ובמיוחד
של תורמי החלבון, אינני רואה כל סיבה מדוע
לא נלך בעקבות בוקרי קליפורניה ונוסיף חנקן
הפיך-חלבון (ת.ה.ח.) למזון הפרות.

אמציח איל

השירות להזנה ובריאות בעלי-חיים

„אביק” בע”מ

בקיץ 1967 יצאה משלחת משתלמים מישראל
לקליפורניה על מנת לעמוד מקרוב על הת-
פתחויות וחידושים בעדרי הבקר לחלב. מר
א. אפרתי, מקיבוץ מרחביה, סקר בחוברת מס.
95 את הבעיות בהזנה בעדרים, בהם ביקרו המש-
תלמים.

אינני רוצה לעמוד על היתרונות והחסרונות
בשיטת ההזנה של ערבוב כופתיות עשירות
חלבון עם גרגירים על מנת להגיע לתערובת
סופית רצויה. ברצוני לעמוד על תוספת שינן
(אוריאה), או תרכובת חנקנית בלתי חלבונית
אחרת (N.P.N.) לתערובת חולבות.

תוספת השינן לכופתיות נעשתה תוך תיאום
עם שחת האספסת שבמנת המזון. בחורף —
מועטה שחת האספסת ומכאן התוספת הגדולה
יותר של שינן. בקיץ מהווה תוספת השינן
1.05%, ואילו בחורף — 1.74%.

תוספת של שינן לפרות עתירות-תנובה (8000
ליטר) באה להראות פעם נוספת כי שימוש
נכון בשינן, או בחנקן הפיך-חלבון אחר, עשוי
להביא להוזלת התערובת. אנו בארץ — שומעים

¹ ראה משק הבקר והחלב, חוברת 95.